

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Стефан Георгиев Манев
член на научно жури в конкурс за заемане на
академичната длъжност „професор”,
обявен в Държавен вестник, бр. 4 от 15.01.2016 г.
Научна специалност 1.3. Педагогика на обучението по
(Методика на обучението по химикотехнологични дисциплини)

На конкурса за академична длъжност „редовен професор” по 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по химикотехнологични дисциплини) за нуждите на ХТМУ София, обявен в ДВ бр.4/ 15.01.2016 г. се е явил само един кандидат, доц. д-р инж. Сеня Петрова Терзиева.

Основните научни интереси на доц. д-р инж. Сеня Петрова Терзиева са насочени в областта на качеството на инженерното висше образование. Конкретните области на изследване търпят известни промени с времето, но винаги са насочени към актуални проблеми. По този начин кандидатката се развива като специалист с богат опит. За това говори и богатата педагогическа дейност, която е насочена към специфични области от обучението на студентите в ХТМУ, които подпомагат личностното им и професионално развитие. Част от качествата, развивани в резултат на курсовете ще подпомогнат един от важните елементи на съвременното обучение – ученето през целия живот.

За конкурса за професор, кандидатката е представила монографичен труд в съавторство. Темата „Саморегулирано обучение в академична среда” е съвременна и актуална и свързана с проблеми на ученето на студентите, на което се обръща все повече и повече внимание. Саморегулирането на ученето се свързва с постигането както на фундаментални, така и на конкретни образователни цели. Темата на монографичния труд е оригинална, а изведените връзки подпомагат да се проектира обучение ориентирано към студентите и подпомагат развиването на умения за учене през целия живот. В монографията са разгледани общи въпроси свързани с ученето и различни аспекти на саморегулираното учене, като важен елемент от ученето. Основна част от монографията е отделена на емпирично изследване на развитието на саморегулираното учене в хода на обучение в специалности от ХТМУ и влияние на различни фактори върху този процес. Основните методи са изследване на документи и провеждане на анкета. Данните са обработени с подходящ за поставените цели корелационен анализ. Полученият богат материал позволява да се оценят различните елементи на саморегулираното учене по време на следването и влиянието на различни фактори върху него. Особено внимание е отделено на Системата за натрупване и трансфер на кредити. Прилагането на направените в резултат на изследването изводи позволяват да се повиши качеството на обучение и подпомогне развитието на ефективни преподавателски стратегии, методология и други форми на обучение. В монографията са цитирани 255 литературни източника, по-голямата част от които са от чуждестранни автори.

Монографията е оригинален труд, а резултатите получени от емпиричното изследване до голяма степен могат да се отнесат и към други университетски специалности, особено в областта на природните науки.

Кандидатката участва в конкурса с материалите показани на Таблица 1.

Таблица 1

Трудове	Общо	За конкурса	Изисквания за професор в ХТМУ
Публикации в научни списания и доклади от конф. с пълен текст	53	36 (27 с IF или реф.)	10 (3 с IF)
Монографии	2	1	1
Резюмета от конференции	12	6	-
Цитати (без самоцитати)	29	8	10
Учебници и глави от книги	4	2	1
Проекти	13	5	1
Докторанти	3 (защ.)	1 защ., 2 с пр. на защ.	1

Цитираните данни показват, че по наукометрични данни кандидатката отговаря напълно на изискванията на правилника, който урежда условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ХТМУ, като в повечето от случаите ги надминава. Изключение са цитатите на статиите по конкурса. Сравнително малкия брой на цитатите по материалите от конкурса може да се обясни с факта, че темата е модерна и актуална, но все още не много популярна и затова публикациите в тази насока не са много.

Участието на доц. Терзиева в публикациите е следното: в 27 от статиите тя е първи автор, в 9 – втори, и в 16 – 3 или 4. Една от статиите представени за конкурса е самостоятелна.

Трудовете на кандидатката представени за конкурса могат да се групират, в известна степен условно, в следните направления:

1. Работи свързани със съвременното обучение на студентите – 15 статии.
2. Работи свързани с чуждоезиковото обучение на студентите – 9 статии.
3. Работи свързани с комуникациите в университета и комуникационните възможности на студентите – 8 статии.
4. Работи свързани с формиране на саморегулираното учене и системата за натрупване и трансфер на кредити – 10 статии

Анализът на работите показва, че доц. д-р Сеня Терзиева се вълнува и разработва различни аспекти от обучението на студентите. Много съвременни и актуални проблеми са обект на проучване, анализ и предлагане на решения. Могат да се споменат: връзката с потребителите, използване на съвременни средства на обучение и учене, проблеми с комуникациите в университета и възможностите на студентите за комуникация, подобряване на чуждоезиковото обучение, което е важен елемент в обучението в ХТМУ и т.н.

Общото заключение, което може да се направи, е че представените за конкурса работи са насочени в областта на конкурса и решават както теоретични така и свързани непосредствено с работата със студентите проблеми.

Представеното за конкурса учебно помагало е разработено на основата на учебна дисциплина със същото наименование « Комуникации в социалните системи». Без да съм специалист в областта на комуникациите, мога да отбележа, че помагалото отговаря на съвременните изисквания за университетски учебници. То позволява и самостоятелна работа на студентите, качество, което част от учебниците за университетските курсове за съжаление не притежават.

Определен интерес представлява участието на кандидатката за академичната длъжност професор в проекти – общо 13. На четирите проекти финансирани от научноизследователския сектор на ХТМУ тя е ръководител. Това, както и успешното заемане на административни длъжности показва, че тя притежава определени качества на ръководител, които ще подпомагат дейността и като професор.

Нямам принципни забележки и коментarii към научната тематика и продукцията на кандидата.

Основните приноси на научните трудове на кандидата могат да се характеризират като получаване на нови данни и формулиране на тенденции и зависимости в областта на методиката на обучение на студенти от инженерните специалности в ХТМУ. Изведени са теоретични ориентири, чрез които може да се развива и усъвършенства обучението в инженерните специалности. Постигнати са оригинални приноси в областта на теорията на саморегулираното учене в академична среда – изведени са зависимостите между компонентите от модела, стратегиите за учене и външния контрол. Теоретичната база и идентифицираните характеристики на моделите на саморегулирано учене са преносими към други сфери на образование – например специалности свързани с природните науки.

Разработени са методически подходи за провеждане на интегрирано чуждоезиково обучение на инженери. Дефинирана е методическа рамка за приложение на билингвално обучение и формирането на учебни, професионални и личностни умения (в това число комуникативни).

Методическите проблеми на обучението по химикотехнологични дисциплини в работите на кандидатката са детерминирани в контекста на промените в националната и европейска рамка за развитие на висшето образование и очакванията, заложи в компетентностните модели на инженерните професии.

Теоретично са обосновани методически подходи за интердисциплинно и екипно преподаване, обединяващи интерактивност и професионално ориентирани учебни задачи. Приложени са конкретни модели на подходите при индивидуалните стратегии за учене, което обогатява образователната традиция на инженерното образование.

Значителна част от проведените изследвания и получените резултати са приложими и приложени в обучението на студентите в ХТМУ.

Заклучение

Общата научна продукция на кандидата, както и неговата преподавателска дейност са значителни. Сравняването им с изискванията на правилника, който урежда условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ХТМУ - София показва, че са изпълнени формалните изискванията за получаване на академична длъжност професор.

Научноизследователската дейност на доц. д-р инж. Сеня Терзиева е значителна по обем и свързана със значими проблеми на обучението на студенти. Тя е изграден учен и е показала качества на ръководител на колективи. Прегледът на научната и продукцията показва, че до голяма степен тя е двигател, организатор и автор на идеите залегнали в проведените изследвания.

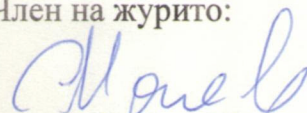
Казаното до тук ми позволява да заключа, че доц. д-р инж. Сеня Петрова Терзиева отговаря напълно на изискванията за заемане на академичната длъжност «професор», определени в Закона за развитие на академичния състав и вътрешните правила на ХТМУ - София.

Ще гласувам убедено за присъждане доц. д-р инж. Сеня Петрова Терзиева на академичната длъжност «професор» по Научната специалност – 1.3. Педагогика на обучението по (Методика на обучението по химикотехнологични дисциплини).

Дата: 25.04.2016 г

Гр. София

Член на журито:

/ доц. д-р Стефан Манев/